

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Dünya Bankası'nın Yeni Başkanı Ajay Banga Oldu

Dünya Bankasından yapılan açıklamada, Ajay Banga'nın Dünya Bankası'nın 14'üncü başkanı olduğu bildirildi. Açıklamada, Dünya Bankası İcra Direktörleri Kurulu'nun Ajay Banga'yı 2 Haziran'dan itibaren 5 yıllık bir dönem için Dünya Bankası Başkanı olarak seçtiği aktarıldı.

Kurulun 2011'de bankanın hissedarları tarafından kararlaştırılan seçim sürecini takip ettiği vurgulanan açıklamada, sürecin açık, liyakate dayalı ve şeffaf olduğu belirtildi.

Banga'nın 2020-2022 yılları arasında da Uluslararası Ticaret Odası'nın Onursal Başkanı olduğuna işaret edilen açıklamada, General Atlantic'in iklim odaklı fonu BeyondNetZero'nun 2021'deki başlangıcında da danışmanlık yaptığı kaydedildi.

Dünyada 2 Trilyon Dolarlık Mega Proje Yapım Aşamasında

Dünya genelinde inşası devam eden mega projelerin toplam maliyeti 2 trilyon doların üzerinde. Bu projelerin büyük bir kısmı Körfez ülkelerinde yer alıyor.

İnşaat yazılım şirketi 1Build tahminlerine göre on yılın sonunda bu mega inşa projelerden ilki tamamlanmış olacak ve tahmini maliyeti 1 trilyon doları bile aşabilir. Çin'in 8 trilyon dolarlık altyapı projesi Yol ve Kuşak da hesaba dahil edildiğinde devam eden mega projelerin toplam maliyeti 10 trilyon doları aşılıyor.

Sadece birkaç yıl önce 'mega proje' tanımı maliyeti 10 milyar doları aşan inşa projeleri için kullanılıyordu. Ancak 2008 krizi sonrası başlayan ultra gevşek para politikalarının yarattığı enflasyon ve son yıllarda hızla artan inşaat maliyetlerinin de etkisiyle artık maliyeti 100 milyar doları bulan ve aşan projeler 'mega proje' olarak nitelendiriliyor.

Construction Review tarafından belirlenen ve maliyeti 100 milyar doları aşan dokuz mega projenin dördü Arap Körfezi ülkelerinde inşa ediliyor.

AP'den Mali İşlemlere ve Kripto Varlıklara Vergi Talebi

Avrupa Parlamentosu (AP), Avrupa Birliği'nin (AB) ortak borçlarının geri ödenebilmesi ve çeşitli programların finansmanı için şirketler, mali işlemler ile kripto varlıklardan vergi alınmasını talep etti.

Strazburg'da gerçekleştirilen AP Genel Kurul oturumunda, Birliğin bütçesinin durumu ile gelir kaynaklarının artırılması görüşüldü.

AP milletvekilleri, bütçeye yeni öz kaynaklar getirilmesine ilişkin hazırlanan raporu 199 "hayır" oyuna karşın 356 "evet" oyuyla kabul etti.

Raporda, Birlik politikaların uygulanması, hedeflerin tutturulması ve güvenin sağlanması için AB maliyesinde hızla reform yapılması gerektiğine işaret edildi.

Rusya'nın Deniz Yoluyla Petrol Sevkiyatında Yeni Rekor

Moskova'nın petrolde üretim kesintisinde üçüncü aya girilmesine rağmen, Rus ham petrolünün uluslararası pazarlara akışı tersi bir ivme gösteriyor. Deniz yoluyla yapılan sevkiyatların dört haftalık ortalaması 5 Mayıs'ta Bloomberg'in verileri tuttuğu 2022'nin başından beri en yüksek seviyesine çıktı. Öte yandan Rusya'nın tüm ham petrolünün Çin ve Hindistan'a gitmesi Asya'ya yapılan sevkiyatların yeni bir rekor seviyeye yükselmesini sağladı.

Moskova'nın deniz yoluyla yüksek ihracatının Avrupa'ya boru hattıyla giden akışlarda bildirilmeyen bir düşüşle dengelendiği iddiası dikkate değer görünmüyor.

Moskova'nın petrolde üretim kesintisinde üçüncü aya girilmesine rağmen, Rus ham petrolünün uluslararası pazarlara akışı tersi bir ivme gösteriyor. Deniz yoluyla yapılan sevkiyatların dört haftalık ortalaması 5 Mayıs'ta Bloomberg'in verileri tuttuğu 2022'nin başından

İtalya'dan Dengeleri Sarsacak Kuşak ve Yol Hamlesi

İtalya, ABD'ye Çin ile tartışmalı yatırım anlaşmasından yıl sonuna kadar çekilme niyetinin sinyalini verdi.

Konuya yakın kaynaklara göre İtalya Başbakanı Giorgia Meloni, geçen hafta Roma'da ABD Temsilciler Meclisi Başkanı Kevin McCarthy ile yaptığı toplantıda, nihai bir karar alınmamış olmasına karşın hükümetinin Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi'ndeki rolünden ayrılmayı desteklediği konusunda güvence verdi.

İtalya, Giuseppe Conte'nin başbakan olduğu 2019'da altyapı girişimini imzalamış ve anlaşmayı imzalayan tek G7 ülkesi olmuştu.

Roma aktif olarak anlaşmadan çıkmadığı sürece katılım 2024'te otomatik olarak yenilenecek.

IBM Yapay Zekâ Platformunu Görücüye Çıkardı

Microsoft destekli OpenAI'nin, geçtiğimiz Kasım ayında yapay zekâ destekli sohbet robotu ChatGPT'yi halka sunmasının ardından birçok teknoloji şirketi yapay zekâ yarışına girdi. Bu şirketlerden biri de ABD'li teknoloji firması IBM oldu.

IBM CEO'su Arvind Krishna, basın kuruluşlarıyla gerçekleştirdiği toplantıda, şirketlerin yapay zekâyı

işlerine entegre etmelerine yardımcı olacak WatsonX'i piyasaya sürdüklerini açıkladı.

Yapay zekâ projelerinde müşterilere yardımcı olması için binden fazla danışmanın olacağını söyleyen Krishna, zamanla daha fazla model inşa edileceğinden yeni projelerin daha az danışmanlık gerektireceğini belirtti.

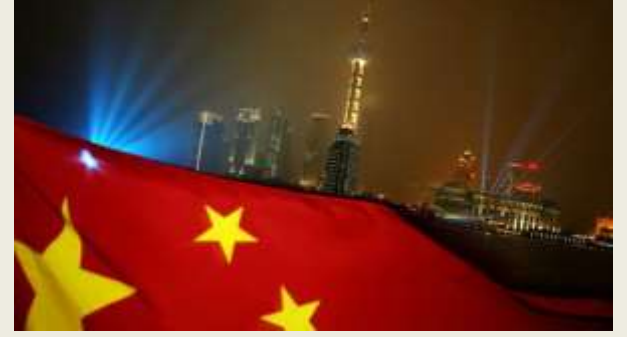

IBM, platformun temmuz ayından itibaren genel kullanıma sunulacağını duyurdu.

Çin'in Avrupa'ya Yatırımı 10 Yılın En Düşük Seviyesinde

Rhodium Group ve Merics tarafından yapılan araştırmaya göre, Avrupa'nın teknoloji ve altyapı sektöründe önerilen 16 Çin anlaşmasından 10'u düzenleyiciler tarafından engellendi. Raporda, Çin'in AB ve İngiltere'ye yaptığı toplam yatırım seviyesinin 2022'de yüzde 22 düşüşle 7,9 milyar euroya gerilediği belirtildi.

Almanya ve İngiltere'de iptal edilen yarı iletken satın almaları gibi anlaşmaların birçoğu, Çinli yatırımcı tarafından hedeflenen özel teknolojiyle ilgili incelemelerin ardından engellendi. Rhodium Group'tan Agatha Kratz ve Mark Witzke ile Merics'ten Max Zenglein ve Gregor Sebastian tarafından hazırlanan raporda "Gelen yatırımlarda yapılan

incelemelerdeki artış muhtemelen önümüzdeki yıllarda da devam edecek" ifadeleri kullanıldı.

AB, Rusya'ya Yeni Yatırım Hazırlığında

Avrupa Birliği (AB) Komisyonu, Rusya'ya yönelik 11'inci yatırım paketi teklifini üye ülkelere gönderdi. AB Komisyonu Başsözcüsü Eric Mamer, Brüksel'de düzenlenen günlük basın toplantısında, Rusya'ya yönelik yeni yatırım paketi hazırlıkları hakkında açıklamalarda bulundu.

Mamer "AB Komisyonu'nun 11'inci yatırım paketi teklifini üye ülkelere gönderildiğini teyit ediyorum" dedi ve bu aşamada üye ülkelerin paket içeriğini değerlendireceklerini belirtti.

Mamer, yeni yatırım paketine ilişkin detayları henüz paylaşamayacağına işaret ederek, bu pakette yatırımların uygulanması, etkinliği ve delinmesinin önlenmesine odaklanacaklarını vurguladı.

İngiltere'nin İki Ülke İle Serbest Ticaret Anlaşması Devreye Giriyor

İngiltere'nin Avustralya ve Yeni Zelanda ile Brexit sonrası yeniden müzakere ettiği serbest ticaret anlaşmaları her üç ülkede de 31 Mayıs 2023 gecesinden itibaren devreye girecek.

İngiliz hükümetinin açıklamasına göre, serbest ticaret anlaşmalarının Avustralya ile ikili ticareti uzun vadede yüzde 53, Yeni Zelanda ile yüzde 59 artırması bekleniyor.

Her iki ticaret anlaşmasının da İngiltere'nin tüm mal ihracatı üzerindeki gümrük vergisinin kaldırılarak üreticilerin daha rekabetçi ihracat yapabilmesini,

dijital ticaret bürokrasisinin kolaylaştırılmasını ve İngiliz profesyonellerinin söz konusu ülkelerde yaşama ve çalışmasını kolaylaştıracağı öngörülüyor.

Sunak, konuya ilişkin değerlendirmesinde, Brexit sonrası sıfırdan oluşturdukları ilk ticaret anlaşmalarının İngiltere'nin en yakın müttefikleri Avustralya ve Yeni Zelanda ile olmasından mutluluk duyduğunu belirterek, "Bu dönüm noktası anlaşmalar, ekonomik büyümeyi sürdürme, inovasyon ve iyi ücretli iş imkanları sağlamaya yönelik önceliklerimin gerçekleşmesine katkı sağlayacak." ifadesini kullandı.

İngiliz hükümeti Mart'ta da 11 üyeli Kapsamlı ve Aşamalı Trans-Pasifik Ortaklığı Anlaşması'na (CPTPP) resmen katılımına ilişkin müzakerelerin sonuçlandığını açıklamış ve katılımın Brexit'ten sonraki en büyük ticaret anlaşması olduğunu bildirmişti.

Almanya Fabrika Siparişlerinde Pandemiden Beri En Büyük Düşüş

Almanya Federal İstatistik Ofisi (Destatis), mart ayına ilişkin fabrika siparişleri verilerini açıkladı. Buna göre, ülkede, yurt içinde üretilen ürünler için siparişler, Mart'ta bir önceki aya kıyasla yüzde 10,7 azaldı. Mart'ta fabrika siparişlerinin Covid-19- salgınının zirve yaptığı Nisan

2020'den bu yana en büyük aylık düşüşü gösterdiği belirtildi. Fabrika siparişlerine ilişkin piyasa beklentisi, aylık bazda yüzde 2,2 azalması yönündeydi. Şubat 2023'te söz konusu siparişler yüzde 4,5 artmıştı.

Destatis açıklamasında, raylı araçların, uçakların, uzay araçlarının ve askeri araçların imalatı gibi diğer araç imalatında mart ayında bir önceki aya göre yüzde 47,4 düşüşün Mart 2023'teki fabrika siparişlerindeki düşüşe önemli katkı sağladığı vurgulandı.

Elon Musk, Twitter CEO'luğunu Bırakıyor

Musk, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, "Twitter için yeni bir CEO

işe aldığımı duyurmaktan heyecan duyuyorum. Yaklaşık 6 hafta içinde başlayacak." ifadesini kullandı. Yeni CEO'nun ardından şirketteki görevinin ne olacağına da değinen Musk, kendi rolünün Yönetim Kurulu Başkanı ve Teknolojiden Sorumlu Başkan (CTO)

olacağını, ürün, yazılım ve hizmetleri denetleyeceğini belirtti. Musk'ın paylaşımından yeni CEO'nun kadın olacağı anlaşılırken, isim verilmedi.

Microsoft'dan Yeni Girişimlere 350 Bin Dolar Kredi

Microsoft, girişimciler için 350.000 dolara kadar kredi veren Pegasus programını başlattı.

Microsoft, Azure kredileri de dahil olmak üzere ücretsiz kaynak sağlayan kendi kendine hizmet platformu olan Startup Founders Hub'ı Pegasus Programı adlı yeni bir kuluçka programıyla genişletiyor.

Microsoft Startup'lardan Sorumlu Genel Müdür Hans Yang "Mevcut ekonomik ortam göz önüne alındığında, Microsoft'un Yeni Başlayanlar için Pegasus Programı önemi öne çıkıyor. Sermaye kısıtlamalı bir ortamda, yeni başlayanlara kredi desteği veriyoruz" dedi.

ABD'li Büyük Bankalar, İflaslar Sonrası Oluşan Maliyeti Karşılacak

ABD Federal Mevduat Sigorta Kurumu (FDIC) Yönetim Kurulu, iki bankanın iflasının ardından sigortasız mevduat sahiplerinin korunmasına ilişkin maliyetlerin büyük bankalarca karşılanması kapsamındaki teklifi onayladı.

FDIC'den yapılan açıklamada, Silikon Vadisi Bankası (SVB) ile Signature Bank'ın iflası sonrasında önerilen, sigortasız mevduat sahiplerinin korunmasıyla ilgili maliyetin karşılanması için özel bir değerlendirme uygulayacak kurala onay verildiği bildirildi.

Yasanın, sigortasız mevduat sahiplerini özel bir değerlendirme yoluyla korumanın bir sonucu olarak, FDIC'nin Mevduat Sigorta Fonu'na (DIF) verdiği zararları tazmin etmesini şart koştuğu kaydedilen açıklamada, SVB ile Signature Bank'ın iflasının bu kapsamdaki toplam maliyetinin yaklaşık 15,8 milyar dolar olduğunun tahmin edildiği aktarıldı.

Açıklamada, genel olarak, yüksek miktarlarda sigortasız mevduatı olan büyük bankaların sistemik risk

tespitinden en fazla yararlananlar olduğuna işaret edilerek, toplam 113 bankanın özel değerlendirmeye tabi olacağını tahmin edildiği belirtildi.

Dünyada 258 Milyon Kişi Gıda Yardımına Muhtaç

"Küresel Gıda Krizleri Raporu (GRFC) 2023" sonuçlarına göre 58 ülkeden 258 milyon kişi akut gıda yetersizliği içinde. Rapora göre, beslenme ve geçim kaynağı yardımına ihtiyaç duyan kişi sayısı 2022'de üst üste dördüncü kez artarken 9,2 milyon çocuk da yetersiz beslenmenin neden olduğu aşırı kilo kaybı problemiyle karşı karşıya kaldı.

GRFC 2023'ün bulguları, BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında yer alan "2030 yılına kadar açlık ve yetersiz beslenmenin her biçimini sona erdirmeye" hedefine ulaşmanın her zamankinden daha zor olduğunu gösterdi. Yüksek düzeyde akut gıda güvensizliği yaşayan, beslenme ve geçim kaynağı yardımına ihtiyaç duyan kişi sayısı 2022'de üst üste dördüncü kez arttı.

Gıda krizi yaşayan 58 ülke veya bölgede yaklaşık 258 milyon insan akut gıda güvensizliği yaşarken acil gıda yardımına da ihtiyaç duyuyor.

AB Tarım Ürünleri Ticaretinde Fazla Verdi

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), AB'nin 2022 yılı tarımsal ürün ticaretine ilişkin verileri açıkladı.

Buna göre, geçen yıl AB üyesi 27 ülkenin toplam tarımsal ürün ticareti, bir önceki yıla kıyasla 77,5 milyar euro artarak 424,7 milyar euroyu buldu. Söz konusu dönemde AB ülkeleri 229,1 milyar euroluk tarımsal ürünü ihraç, 195,6 milyar euroluk ürünü de ithal etti. Böylece AB, 2022'de tarımsal ürün ticaretinde 33,5 milyar euroluk fazla verdi.

AB, en fazla tarımsal ürün satışını İngiltere'ye gerçekleştirdi. AB'nin toplam tarımsal ürün ihracatının yüzde 21'i İngiltere, yüzde 13'ü ABD, yüzde 7'si Çin, yüzde 5'i İsviçre ve yüzde 4'ü de Japonya ile yapıldı. Birliğin tarımsal ürün ithalatında ilk sırayı yüzde 10 ile Brezilya aldı. Brezilya'yı, yüzde 8 ile İngiltere, yüzde 7 ile Ukrayna, yüzde 6 ile ABD ve Çin izledi.

Oxford: Yeşil Enerji, AB'de Rus Gazının Yerini Alacak

Dünyanın önde gelen üniversitelerinden Oxford'da hazırlanan bir rapora göre, Ukrayna Savaşı sonrası Avrupa Birliği, 2028'e kadar Rus gazına bağımlılığını ortadan kaldırmak için acil önlemler paketi olan RePowerEU planını uygulamaya koydu.

Üniversitenin "Sürdürülebilir Finans Grubu" tarafından hazırlanan rapor, AB'nin 2028'e kadar Rus gazına bağımlılığını sonlandırabilmesi için ise 811 milyar euro sermayeye ihtiyaç duyulduğuna dikkat çekti.

Bu toplam, Avrupa Yeşil Mutabakatının bir parçası olarak temiz enerji için planlanan 299 milyar euroluk harcamayı, yenilenebilir enerji ve ısı pompaları için gereken 512 milyar euroluk ek yatırımı içeriyor.

Rapordaki hesaplama göre, 512 milyar Euro değerinde ek yatırımın yaklaşık yüzde 90'ının gelecek 30 yılda gaz satın alma ihtiyacını ortadan kaldıracağı ve böylece yatırımların geri dönüşünün sağlanacağı öngörülüyor.

Doğalgazın rüzgâr ve güneş enerjisiyle ikame edilmesi, gelecekte gaz için ödeme yapma ihtiyacını ortadan kaldırıyor. AB, fiyatları ve arzı değişken olan bir fosil yakıtın ithalatına bağımlılığını ortadan kaldırarak, enerji güvenliği endişelerini hafifletebilir.